ČULE PROMET d.o.o. Mostar
Ortiješ bb Mostar

ELABORAT ZAŠTITE OKOLIŠA

Mostar veljača 2021.god

NAZIV PROJEKTA: **Elaborat zaštite okoliša**

PROJEKT FINANCIRAO: **ČULE PROMET d.o.o. Mostar**
kontakt osoba : Marko Čule
telefon: +387 36 354 328
mob: +387 63 345 252
E – meil : markocule53@hotmail.com

IZRAĐIVAČ: **Tehnozaštita doo Mostar**

NIVO IZRADE PROJEKTNE DOKUMENTACIJE: **Elaborat**

VODITELJ PROJEKTA: **mr.sc.Radoslav Udovičić dipl.ing.građ.**
tel: + 387 36 326 340
fax: + 387 36 326 430
E-mail: rajko@tehnozastita.ba

SURADNICI: **Zdravko Džeba, dipl.ing.stroj.**
Marin Udovičić, dipl.ing.stroj.
Selma Mrgan, dipl.ing.građ.
Gento Čolak, dipl. ing. polj.

VRIJEME IZRADE: veljača, 2021.

Sadržaj

a)Ime i adresa operatora/investitora

b)Izvod iz prostornog plana odnosnog područja sa ucrtanom legendom o namjeni površina šireg područja i namjenama površine predmetnog područja

c)Lokalitet pogona i postrojenja kao i opis:

1.Opis pogona i postrojenja i djelatnosti (plan, tehnički opis rada, itd)

2.Opis osnovnih i pomoćnih tvoriva, ostalih supstanci i energije koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje

3.Opis izvora emisije iz pogona ili postrojenja

4.Opis stanja lokaliteta pogona ili postrojenja

5.Opis prirode i količine predviđenih emisija iz pogona ili postrojenja u okoliš (zrak, vodu, tlo) kao i identifikacija značajnih utjecaja na okoliš

6.Opis predloženih mjera, tehnologija i tehnika za sprječavanje ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja

7.Opis mjere za sprječavanje produkcije i za povrat korisnog materijala iz otpada koji proizvodi postrojenje

8.Opis ostalih mjera radi usklađivanja sa osnovnim obvezama operatera posebno mjera nakon zatvaranja postrojenja

9.Opis mjera planiranih za monitoring emisija unutar područja i/ili njihov utjecaj

10.Opis predviđenih alternativnih rješenja

d)Netehnički rezime

Prilog:

dokumenti:

-Federalno Ministarstva okoliša i turizma - Rješenje – Okolišna dozvola br UP-I/05-23-11-17/16 SN od 28.03. 2016. za BC, punionicu i pretakalište UNP-a „ČULE PROMET“

- Agencija za vodno područje Jadranskog mora Rješenje – Vodna dozvola br UP/40-1/25-4-140/15 od 15.12. 2015. za PJ Ortiješ sa pratećim sadržajima.
Zahtjev za vodnu dozvolu 11.02 2021. (zbog epidemije nije završen postupak izdavanja)

-Izvod iz sudskog registra

-Uvjerenje o poreskoj registraciji

-Zemljišno knjižni izvadak od 30.09.2008.

-Kopija katastarskog plana od 26.09.2005.

-Gradska općina Mostar Jug Rješenje – uporabna dozvola br. 01-III-03-69/2001 od 14.06.2001.

-Grad Mostar JRješenje – uporabna dozvola br. UP-I-07/2-25-10572/08 od 17.09.2008.

-EP HZ HB račun za isporučenu električnu energiju

-JP PARKOVI Mostar račun-naknada za odvoz krutog otpada

- ALBA BiH - Ugovor o odvojenom prikupljanju iskoristivih materijala

- AIDA COMMERCE d.o.o. Sarajevo Faktura za čišćenje separatora 457-12/15

-„CONTROL-H d.o.o“. Mostar Izvještaj o monitoringu kvaliteta i kvantiteta otpadnih voda BP „Čule promet“, Ortiješ, Mostar, listopad 2020.

Plan upravljana otpadom

Izvješće o stanju sigurnosti

Opći podaci o izrađivaču Elaborata za izdavanje okolišne dozvole – TEHNOZAŠTITA d.o.o. MOSTAR
Izvod iz Sudskog registra

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON: HERCEGOVAČKO-NERETVANSKI
Općinski sud u Mostaru

Općinski sud u Mostaru, po rukovoditelju registra Dani Kajić, rješavaju po zahtjevu: TEHNOZAŠTITA d.o.o. Mostar, a na temelju članka 78 Zakona o registraciji poslovnih subjekata u F BIH (Službene novine br.27/05), dana 02. 12. 2014g. godine, donio je

AKTUELNI IZVOD IZ SUDSKOG REGISTRA

U sudski registar, kod subjekta upisa: TEHNOZAŠTITA d.o.o. Mostar, upisani su slijedeći podaci:

Matični broj subjekta upisa: 58-01-0133-13
JIB: 4227814210005
Carinski broj:
Firma: TEHNOZAŠTITA d.o.o. Mostar- Društvo za inženjering, graditeljstvo i zaštitu
Skraćena oznaka firme: TEHNOZAŠTITA d.o.o. Mostar
Sjedište: Ul. Biskupa Čulc bb. , Mostar, Mostar

Osnivači subjekta upisa

Prezime i ime	Adresa
Džeba Darko	ul. Splitska br.30, Mostar
Udovičić Marin	ul. Biskupa Buconjića 1A, Mostar

KAPITAL SUBJEKTA UPISA

Ugovoreni (upisani) kapital:	2.000,00
Uplaćeni kapital:	2.000,00

UDIO OSNIVAČA U KAPITALU

Osnivač	Ugovoreni kapital	Procenat
Džeba Darko	1.000,00	50 %
Udovičić Marin	1.000,00	50 %

58.29	Izdavanje ostalog softvera
59.12	Djelatnosti koje slijede nakon proizvodnje filmova, videofilmova i televizijskog programa
59.13	Distribucija filmova, videofilmova i televizijskog programa
59.14	Djelatnosti prikazivanja filmova
59.20	Djelatnosti snimanja zvučnih zapisa i izdavanja muzičkih zapisa
61.90	Ostale telekomunikacione djelatnosti
62.01	Računarsko programiranje
62.02	Savjetovanje u vezi s računarima
62.03	Upravljanje računarskom opremom i sistemom
62.09	Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računarima
63.12	Internetski portali
63.99	Ostale informacijske uslužne djelatnosti, d. n.
68.10	Kupovina i prodaja vlastitih nekretnina
68.20	Iznajmljivanje i upravljanje vlastitim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (leasing)
68.31	Agencije za poslovanje nekretninama
68.32	Upravljanje nekretninama uz naknadu ili na osnovu ugovora
69.20	Računovodstvene, knjigovodstvene i revizijske djelatnosti; porezno savjetovanje
70.10	Upravljačke djelatnosti
70.21	Odnosi s javnošću i djelatnosti saopćavanja
70.22	Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem
71.11	Arhitektonske djelatnosti
71.12	Inžinjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje
71.20	Tehničko ispitivanje i analiza
72.19	Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama
72.20	Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim i humanističkim naukama
73.11	Agencije za promociju (reklamu i propagandu)
73.12	Oglašavanje putem medija
73.20	Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja
74.10	Specijalizirane dizajnerske djelatnosti
74.20	Fotografske djelatnosti
74.90	Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, d. n.
77.11	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) automobila i motornih vozila lake kategorije
77.12	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) kamiona
77.21	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) opreme za rekreaciju i sport
77.29	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo
77.31	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) poljoprivrednih mašina i opreme
77.32	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) mašina i opreme za građevinarstvo
77.33	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) kancelarijskih mašina i opreme (uključujući računare)
77.34	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) plovnih prijevoznih sredstava
77.39	Iznajmljivanje i davanje u zakup (leasing) ostalih mašina, opreme i materijalnih dobara, d. n.
78.10	Djelatnosti agencija za zapošljavanje
78.20	Djelatnosti agencija za privremeno zapošljavanje
78.30	Ostalo ustupanje ljudskih resursa
79.11	Djelatnosti putničkih agencija
79.12	Djelatnosti turoperatora
79.90	Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti u vezi s njima
81.10	Pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama
81.21	Osnovno čišćenje zgrada
81.22	Ostale djelatnosti čišćenja zgrada i objekata
81.29	Ostale djelatnosti čišćenja

81.30	Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina
82.11	Kombinirane kancelarijske administrativne uslužne djelatnosti
82.19	Fotokopiranje, priprema dokumenata i ostale specijalizirane kancelarijske pomoćne djelatnosti
82.20	Djelatnosti pozivnih centara
82.30	Organizacija sastanaka i poslovnih sajmova
82.92	Djelatnosti pakovanja
82.99	Ostale poslovne pomoćne uslužne djelatnosti, d. n.
85.60	Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju
93.11	Rad sportskih objekata
93.13	Fitnes centri
93.19	Ostale sportske djelatnosti
93.29	Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti
95.11	Popravak računara i periferne opreme
95.12	Popravak komunikacijske opreme
95.21	Popravak elektroničkih uređaja za široku potrošnju
95.22	Popravak aparata za domaćinstvo te opreme za kuću i vrt
95.23	Popravak obuće i proizvoda od kože
95.24	Popravak namještaja i pokućstva
95.25	Popravak satova i nakita
95.29	Popravak ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo
96.01	Pranje i hemijsko čišćenje tekstila i krznenih proizvoda
96.02	Frizerski i drugi tretmani za uljepšavanje
96.04	Djelatnosti za njegu i održavanje tijela
96.09	Ostale lične uslužne djelatnosti, d. n.

DJELATNOST SUBJEKTA UPISA - u vanjskotrgovinskom prometu

- Vanjska trgovina prehrambenim proizvodima u okviru registrirane djelatnosti,
- Vanjska trgovina neprehrambenim proizvodima u okviru registrirane djelatnosti,
- Usluge u vanjskotrgovinskom prometu iz okvira registrirane djelatnosti,
- Međunarodni transport robe i putnika,
- Izvoz i uvoz roba i usluga koje se naplaćuju uvozom i izvozom robe i usluga u istoj vrijednosti/kompenzacijs poslovi,
- Poslovi uvoza i izvoza roba i usluga,
- Posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga,
- Zastupanje inostranih firmi i konsignacija,
- Zastupanje stranih lica u okviru registrirane djelatnosti,
- Prodaja strane robe sa konsignacijskih skladišta,

LICA OVLAŠTENA ZA ZASTUPANJE SUBJEKTA UPISA

U unutrašnjem i vanjskotrgovinskom prometu
Udovičić Radoslav, direktor

bez ograničenja

Potpis ovlaštenog lica

Kajić Dana

6

Rješenje Federalnog ministarstva okoliša i turizma – TEHNOZAŠTITA d.o.o. Mostar

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO
OKOLIŠA I TURIZMA

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
FEDERAL MINISTRY OF
ENVIRONMENT AND TOURISM

Broj: 05-02-23-320/17
Sarajevo, 24.10.2017. godine

Temeljem odredbe članka 70. stavak 2. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH" broj: 35/05) i članka 6. Pravilnika o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati ovlašteni nositelji izrade Studija o utjecaju na okoliš, visini pristojbi, naknada i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš („Službene novine Federacije BiH" broj: 33/02), Federalna ministrica okoliša i turizma donosi:

R J E Š E NJ E

1. Utvrđuje se Lista nositelja za izradu Studija o utjecaju na okoliš (u daljem tekstu Lista), kako slijedi:
   1. GRAĐEVINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U MOSTARU,
   2. ENOVA d.o.o. Sarajevo,
   3. CETEOR d.o.o. Sarajevo,
   4. DVOKUT-PRO d.o.o. Sarajevo,
   5. ECOPLAN d.o.o. Mostar,
   6. ENEGOINVEST d.d. Sarajevo,
   7. PRIVREDNO DRUŠTVO INSTITUT ZA HIDROTEHNIKU D.D. Sarajevo,
   8. INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO „IG" d.o.o. Banja Luka,
   9. INPROZ-INSTITUT d.o.o Tuzla,
   10. INSTITUT ZA ZAŠTITU,EKOLOGIJU i OBRAZOVANJE- INZIO d.o.o., Tuzla,
   11. IPSA INSTITUT d.o.o. Sarajevo,
   12. MAŠINSKI FAKULTET – UNIVERZITET U ZENICI,,
   13. UNIVERZITET U ZENICI O.J. METALURŠKI INSTITUT „KEMAL KAPETANOVIĆ"
   14. MULTITEH-INŽINJERING d.o.o. Zenica,
   15. AD „PROJEKT „ Banja Luka,
   16. JNU-INSTITUT ZA ZAŠTITU I EKOLOGIJU RS – Banja Luka,
   17. RUDARSKI INSTITUT d.d. Tuzla,
   18. RUDARSKO-GEOLOŠKO-GRAĐEVINSKI FAKULTET UNIVERZITETA U TUZLI,
   19. ZAGREBINSPEKT d.o.o. Mostar,
   20. GRAĐEVINSKI FAKULTET U SARAJEVU,
   21. TQM d.o.o. – Institut za kvalitet, standardizaciju i ekologiju-Lukavac,
   22. SENDO d.o.o. Sarajevo,
   23. JP„BOSANSKOHERCEGOVAČKE ŠUME" Sarajevo,
   24. TEHNOZAŠTITA d.o.o. Mostar.

2. Nositelji izrade Studija o utjecaju na okoliš iz točke 1. ovoga rješenja dužni su u roku 15 dana obavijestiti Federalno ministarstvo okoliša i turizma o svim promjenama nastalim u pogledu ispunjenja uvjeta propisanih zakonskim odredbama.

3. Lista iz navedenog razloga nije konačna i dopunjava se institucijama koje ispunjavaju utvrđene zakonske kriterije ili ih se briše sa Liste ako prestanu ispunjavati zakonske kriterije.

Marka Marulića 2, 71 000 Sarajevo; tel. + 387 33 726 700, fax + 387 33 726 747
www.fmoit.gov.ba

4. Predmetno Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

5. Lista nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš objavljuje se na web stranici Federalnog ministarstva okoliša i turizma www.fmoit.gov.ba.

Obrazloženje

Temeljem članka 9. Pravilnika o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati ovlašteni nositelji izrade Studije o utjecaju na okoliš, visini pristojbi, naknada i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš („Službene novine Federacije BiH" broj: 33/12), rok važenja rješenja i ovlaštenja o obavljanju stručnih poslova je četiri godine. Nakon isteka četiri godine ovlašteni nositelj podliježe obvezi obnove rješenja.
Sukladno članku 9. navedenog Pravilnika Federalna ministrica okoliša i turizma je 24.04.2017. godine donijela Rješenje o imenovanju Stručnog povjerenstva za ocjenu uvjeta pravnog subjekta za stavljanje na listu nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš.
Nakon toga Federalno ministarstvo okoliša i turizma je 17.05.2017. godine na web stranici www.fmoit.gov.ba objavilo Javni poziv za certificiranje nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš.
Dana 03.05.2017. godine poslane su obavijesti aplikantima koji su se prethodno nalazili na Listi ovlaštenih nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš o potrebi ponovnog podnošenja zahtjeva sukladno članku 9. navedenog Pravilnika.
Federalno ministarstvo okoliša i turizma je u zakonskom roku zaprimilo 24 zahtjeva za stavljanje na Listu ovlaštenih nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš.
Temeljem rada Stručnog povjerenstva, pregleda svih zaprimljenih zahtjeva, održanih 8 sastanaka, obavljenih obilazaka aplikanata koji do sada nisu bili na Listi ovlaštenih nositelja izrade Studije o utjecaju na okoliš, jednoglasno je donesen zaključak da svih 24 pravnih subjekata koji su podnjeli zahtjev udovoljavaju kriterijima iz Pravilnika o uvjetima i kriterijima koje moraju ispunjavati ovlašteni nositelji izrade Studije o utjecaju na okoliš, visini pristojbi, naknada i ostalih troškova nastalih u postupku procjene utjecaja na okoliš („Službene novine Federacije BiH" broj: 33/12).
Stručno povjerenstvo je u vidu prijedloga dostavilo svoj konačni izvještaj federalnoj ministrici, na temelju kojega je i doneseno predmetno rješenje, kao što je navedeno u dispozitivu.

S poštovanjem,

MINISTRICA
dr. Edita Đapo

Dostavljeno:
- Naslovu
- a/a

Marka Marulića 2, 71 000 Sarajevo; tel. + 387 33 726 700, fax + 387 33 726 747
www.fmoit.gov.ba

a) Ime i adresa operatora/investitora

Naziv poduzeća:	**ČULE PROMET d.o.o. MOSTAR**
Naziv postrojenja na koji se odnosi zahtjev za Okolišnu dozvolu	**PJ Ortiješ Moplin (BC sa punionicom i pretakalištem UNP-a), Ortiješ bb, Mostar**
Pravni oblik	**d.o.o.**
Adresa	**Ortiješ bb, 88000 Mostar**
Telefon	036 354 328
Fax	036 354 328
Kontakt osoba, pozicija u poduzeću	Marko Čule
Identifikacijski broj poduzeća	**4227154450008**

b) Izvod iz prostornog plana odnosnog područja sa ucrtanom legendom o namjeni površina šireg područja i namjenama površine predmetnog područja

PJ Ortiješ Moplin „ČULE PROMET“ lociran je na parceli KČ 581/19 KO Gnojnice površine 10 265 m^2 Prostornim planom općine Mostar (Sl. glasnik općine Mostar br.11/90) nalazi se u VI i VII kategoriji zemljišta namijenjenoj za poljoprivredu i druge oblike korištenja i na osnovu toga izdati su potrebni dokumenti za gradnju odnosno uporabu objekta (kopija plana, ZK izvadak i odobrenja za uporabu nalaze se u prilogu).

c) Lokalitet pogona i postrojenja kao i opis:

Lokacija objekta i sadržaj

Hercegovačko-neretvanska županija/kanton se nalazi u južnom dijelu Federacije BiH i obuhvaća područje oko rijeke Neretve, te u Neumu izlazi na more. Prirodne i zemljopisne karakteristike ovog područja su raznolike, od plodnih, prostranih polja i nepreglednih pašnjaka, rijeka i jezera pa do stoljetnih listopadnih i zimzelenih šuma i pružaju obilne mogućnosti za život i gospodarski razvitak temeljen na poljoprivrednoj proizvodnji, stočarstvu, te drvnoj industriji. Ekološki čista i netaknuta priroda, umjerena kontinentalna klima, zemljopisni položaj te blizina i dobra prometna povezanost s susjednom Republikom Hrvatskom, to jest njezinim vratima u svijet - Srednjom Dalmacijom, kojoj gospodarski i tradicionalno gravitira, bitni su čimbenici za gospodarski prosperitet ovog kraja. HNŽ/K zaprema površinu od 5.020 km^2 ili 19% površine Federacije BiH. Po popisu stanovništva iz 1991. godine na području HNŽ/K obitavalo je 270.400 stanovnika, s malom gustoćom naseljenosti (54 stanovnika/km^2).

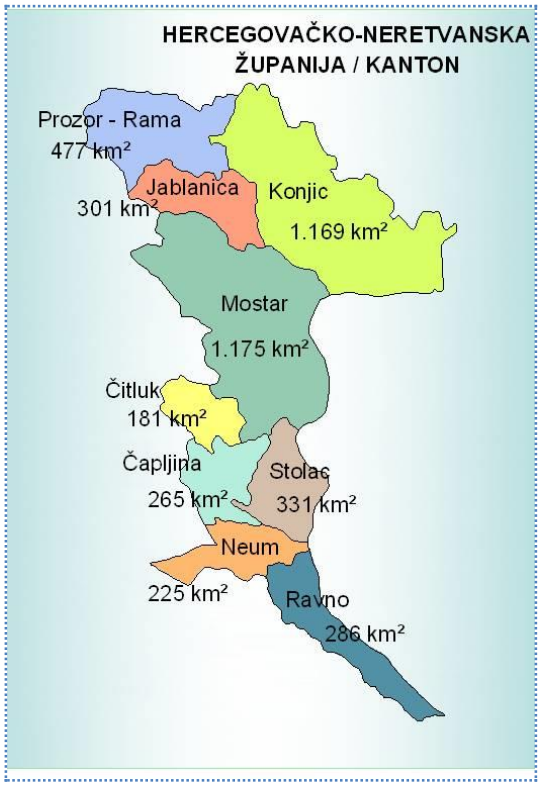

Površina Hercegovačko-neretvanske županije/kantona

Klimatske i meterološke karakteristike HNŽ/K

S obzirom na specifičan geografski položaj i reljef, klima HNŽ/K je dosta složena, pa se mogu razlikovati četiri zasebna dijela, sa više ili manje izraženim granicama, i to:

1.na jugoistoku – izmijenjena sredozemna klima
2.u centralnom dijelu – sredozemna klima
3.na sjeverozapadu – planinska klima
4.na sjeveroistoku – pretplaninska, umjereno kontinentalna klima

Predjeli koji gravitiraju dolini Neretve su u području sredozemne klime. Zbog blizine Jadranskog mora, koje u zimskom periodu zrači toplotu nagomilanu u ljetnjem periodu, srednje siječanjske temperature su visoke (od 3 do 5°C), dok su ljeta suha i vruća (apsolutne maksimalne temperature od 40 do 45 ^{o}C). Srednja godišnja suma oborina kreće se između 1.000 - 2.300 l/m^2, a srednje godišnje temperature od 12 do 15 ^{o}C. Snijeg je u ovom podneblju rijetka, mada ne i nemoguća pojava. Srednje godišnje temperature kreću se, zavisno od nadmorske visine, od 12 do preko 16°C. Najniža prosječna mjesečna temperatura u posmatranom periodu je iznosila 1°C (siječanj), a najviša prosječna mjesečna je iznosila 28.2^{o}C (srpanj). Apsolutna minimalna temperatura je iznosila –10.4 ^{o}C, a apsolutna maksimalna temperatura 41.2^{o}C. Ukupan broj dana sa mrazom iznosi prosječno 22 godišnje. Prosječno prvi dan sa pojavom mraza je 10. studeni, a prosječno posljednji dan 26. ožujak.

Snježne padavine su dosta rijetka pojava. Prosječan godišnji broj dana sa snježnim pokrivačem preko 10 cm je ispod 2. Najčešće se pojavljuju u siječnju (prosječno 0,8 dana). Najveći broj dana sa snježnim pokrivačem preko 10 cm iznosio je 10 i zabilježen je u siječnju 1985. godine. Maksimalna visina snježnog pokrivača je iznosila 37 cm i zabilježena je u ožujku 1971. godine.

Prosječna godišnja vlažnost zraka se kreće između 60 i 75%. Najveća je u zimskim mjesecima a srednje mjesečne vrijednosti se kreću od 70 do 80%. Najmanja je u ljetnim mjesecima a srednje mjesečne vrijednosti se kreću od 50 do 70%.

Magla se javlja rijetko, prosječno 3 do 9 dana godišnje. Najizraženija je u području oko Čapljine i to posebno u hladnijem dijelu godine, dok je ljeti gotovo i nema.

Raspodjela čestina i srednjih brzina vjetra po pravcima (ruža vjetra) najviše zavisi od lokalne orografije terena. Kao što se vidi iz priloženih ruža vjetra za meteorološke postaje Mostar i Čapljinu oblik ruža vjetra je najviše diktiran pravcem prostiranja doline rijeke Neretve. Vidimo da su najčešći smjerovi puhanja vjetra sjeverni, odnosno sjeveroistočni. Na osnovu navedenih srednjih brzina vjetra, vidi se da je najvjetrovitija oblast Mostara, gdje srednja godišnja brzina vjetra iznosi 3.3 m/s. Karakterističan vjetar za ovo podneblje je bura. Bura može biti ciklonalna i anticiklonalna, zavisno od tipa fronta koji je izaziva. Za ciklonalnu buru je karakteristično da puše jako, ali ujednačenom brzinom, dok anticiklonalna bura puše u rafalima, koji mogu dostizati i orkanske vrijednosti. Kako se vidi sa slike C.0.3., maksimalne brzine vjetra se kreću i preko 35 m/s i to najčešće u hladnijem dijelu godine. U svim periodima godine su moguće vrijednosti olujnih razmjera, ali se sa slike C.0.2. vidi da su ipak najčešće u hladnijem dijelu godine (u prosincu i siječnju prosječno 5 dana).

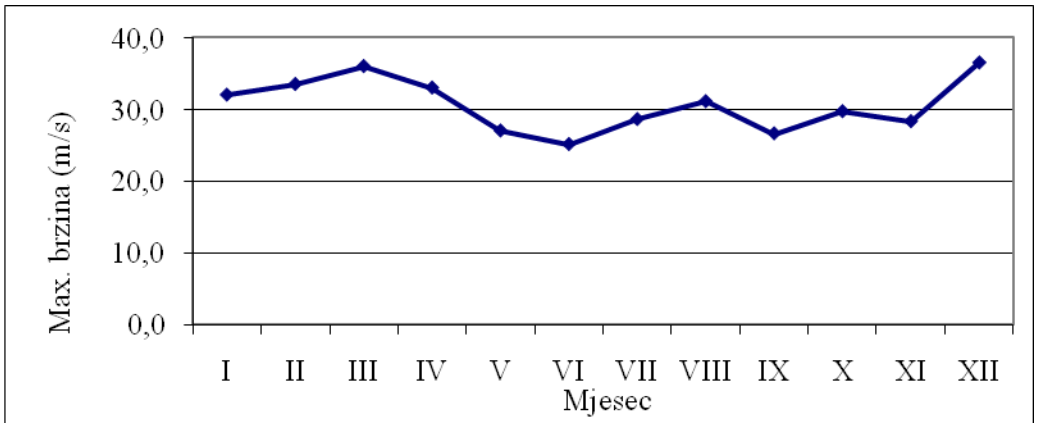

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI METEOROLOŠKI ZAVOD
Odsjek za klimatološke studije

Meteorološka stanica ČAPLJINA

TABELARNI PRIKAZ ČESTINA I SREDNJIH BRZINA POJEDINIH PRAVACA VJETRA
Period: Višegodišnji niz

Pravac	C	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	SUMA	SREDNJA BRZINA
Čestina (u %)	14,6	34,5	5,6	5,0	4,8	12,2	13,5	1,5	8,4	100,0	
Brzina (m/s)		1,5	1,6	0,9	3,0	2,7	1,4	0,9	1,0		1,4

C = TIŠINA

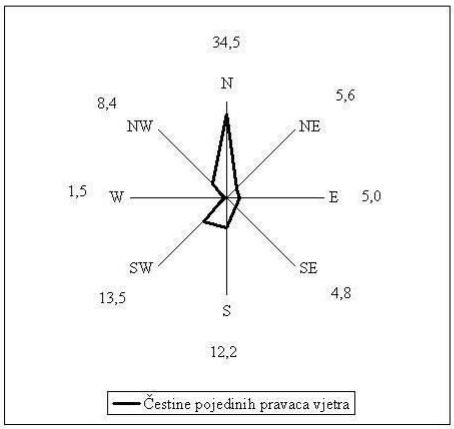

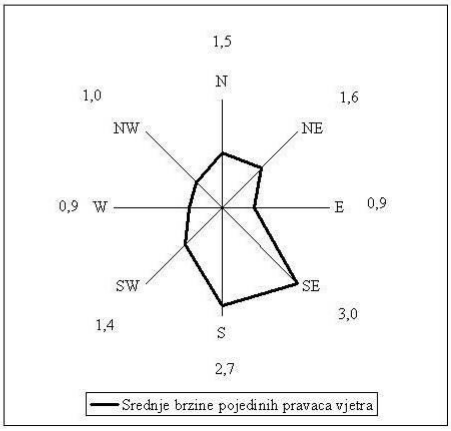

Slika C.0.2. Meteorološka postaja Čapljina: Godišnja raspodjela maksimalnih brzina vjetra

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNI METEOROLOŠKI ZAVOD
Odsjek za klimatološke studije

Meteorološka stanica MOSTAR

TABELARNI PRIKAZ ČESTINA I SREDNJIH BRZINA POJEDINIH PRAVACA VJETRA
Period: Višegodišnji niz

Pravac	C	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	SUMA	SREDNJA BRZINA
Čestina (u %)	10,2	24,2	18,8	6,2	4,3	9,6	11,3	6,4	9,0	100,0	
Brzina (m/s)		4,6	4,7	4,0	2,0	2,6	2,5	2,4	3,1		3,3

C = TIŠINA

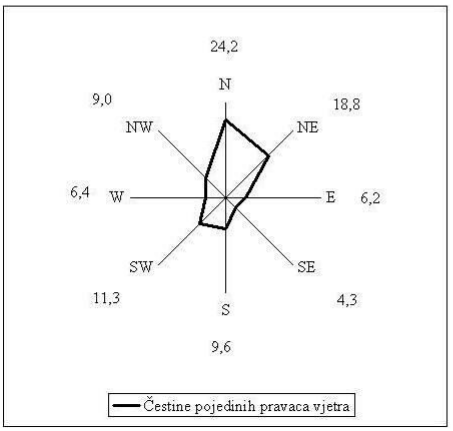

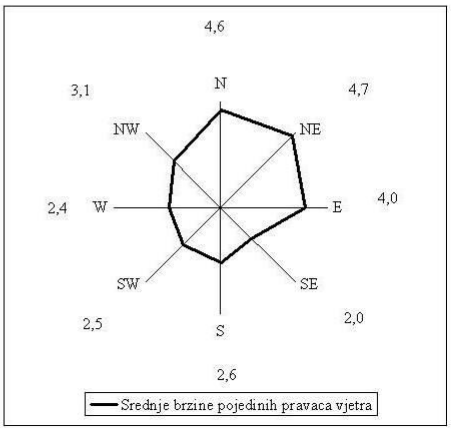

Slika C.0.3. Meteorološke postaja Mostar: Godišnja raspodjela maksimalnih brzina vjetra

Predmetni objekt se nalazi na području Mostara , MZ Ortiješ, na nadmorskoj visini cca 50 m.
Morfologija terena nije izražena. Riječ je o blago zatalasanoj površini koja blaže ili strmije pada prema rijekama koje je okružuju.
Područje Mostara ima karakteristike tipičnog sub mediteranskog područja.
Objekt je izgrađen na lokalitetu koja se nalazi pod utjecajem izmijenjene mediteranske klime (varijanta meritimne klime) koja je rezultat dodira mediteranske klime sa juga i kontinentalne klime sa sjevera.
Osnovna obilježja modificiranog meritimskog klimatskog tipa su vrela, sušna ljeta i blage, kišovite zime.

Hidrografske karakteristike

Propusnost mezozojskih krečnjaka i zemljišta koja se na njima formiraju, te neravnomjeran raspored padavina tokom godine, uvjetovali su da na okruženju nema mnogo vodenih tokova.
U širem okruženju objekta nalazi se tok rijeke Neretve

Primarna vegetacija

Rječ je o najtermofilnijoj varijanti šume medunca i bijelog graba, u kojoj se uz najkserofilnije listopadne elemente može naći dosta elemenata sredozemnih tvdolisnih vrsta biljaka.
Nailazimo na kraške kamenjare obrasle kaduljom (Salvia officinalis),vrijeskom (Satureia Montana) , glavuljom (Globularia bellidifolia) , te na gole kamenjare sa bjelušinom (Inulacandida) i lišajevima po kamenim gromadama.
Iznad prizemnog sprata , koga čine navedene biljne vrste , strše pojedinačna rijetka stabla bijelog graba (Carpinus orjentalis) , crvene smreke (Juniperus oxicedrus) , drače (Paliurus spina-cristi) ,

divljeg šipka (Punica granatum) , crnog jasena (Fraxinus ornus) , crnog trna (Prunus spinosa) , tilovine (Petteria romentacea) i drugih drvenastih vrsta

Potencijalna vegetacija

Analizom orografsko – edafskih faktora nije teško zaključiti da je podizanje novih šuma u ovakvim okolnostima veoma teško.
U donjem toku rijeke Neretve veoma je mali broj uspješno podignutih šumskih kultura.
Uspio se održati mali broj kultura Alepskog bora (Pinus Halepensis) i crnog bora (Pinus nigra). Te šumske kulture nalaze se uglavnopm na dubljim, svježijim zemljištima koja su zaklonjena od udara vjetra.
Budućnost ovih kultura je i dalje neizvjesna. Šumski požari su stalna prijetnja opstanku sastojina južne Hercegovine. Žarka i sušna ljeta, gdje temperature često prelaze preko 40˚C, stvaraju idealne uslove za nastanak šumskih požara koji se brzo šire i pričinjavaju ogromne štete na šumi i šumskom zemljištu.
Podizanje novih šuma u ovakvim uslovima je vrlo skupo i riskantno.
Šumarska praksa ovog područja ukazuje na veliki broj bezuspješnih pošumljavanja..
Šuma ima veliki značaj za apsorpciju prašine.
Šuma ima značajnu ulogu i u smanjivanju buke.
Nanovo podignute sastojine imaju višestruku vrijednost gdje god se podignu, a u području južne Hercegovine one imaju posebnu vrijednost.

Fauna

Nekada su šume hrasta medunca , cera i sladuna pružale hranu i utočište brojnim životinjskim vrstama.Nestajanjem ovih šuma nestale su i brojne životinjske vrsta koje su živjele u ovom području.
Od životinjskih vrsta na ovom području danas su najbrojniji insekti(Inseecta) , paukovi (Aranea) i stonoge (Myriapoda).
Od gmizavaca su zastupljeni predstavnici familije Amodytes – poskoka , blavora (Ophisaunus Apodus) i razne vrste guštera (Lacertaes).
Od ptica najčešće susrećemo vraPJa , lastavicu , kamenjar crnokrili , jarebicu i jarebicu kamenjarku.
Od sisara možemo naći razne vrste sitnih glodara , lisicu , zeca.Ostale vrste su vrlo rijetke.

c.1) .Opis pogona i postrojenja i djelatnosti (plan, tehnički opis rada, itd)

PJ Ortiješ Moplin „ČULE PROMET“ lociran je na parceli KČ 581/19 KO Gnojnice površine 10 265 m^2 koja se nalazi neposredno uz magistralnu cestu M17 u naselju Ortiješ.
Na užem lokalitetu nema stambenih jedinica .Okruženje lokacije čine rijeka Neretva iza koje su industrijski pogoni („Aluminijum“ i drugi), sportsko rekteacijski centar i magistralni put M 17. Iza sportsko rekreacijskog centra, magistralnog puta nastavlja se poljoprivredno zemljište (vinogradi) i individualni stambeni objekti.

PJ Ortiješ Moplin „ČULE PROMET“ čini:
- benzinska crpka za opskrbu motornih vozila gorivom sa autopraonom
- pretakalište UNP-a
- punionica boca UNP-a
- pretakalište LU

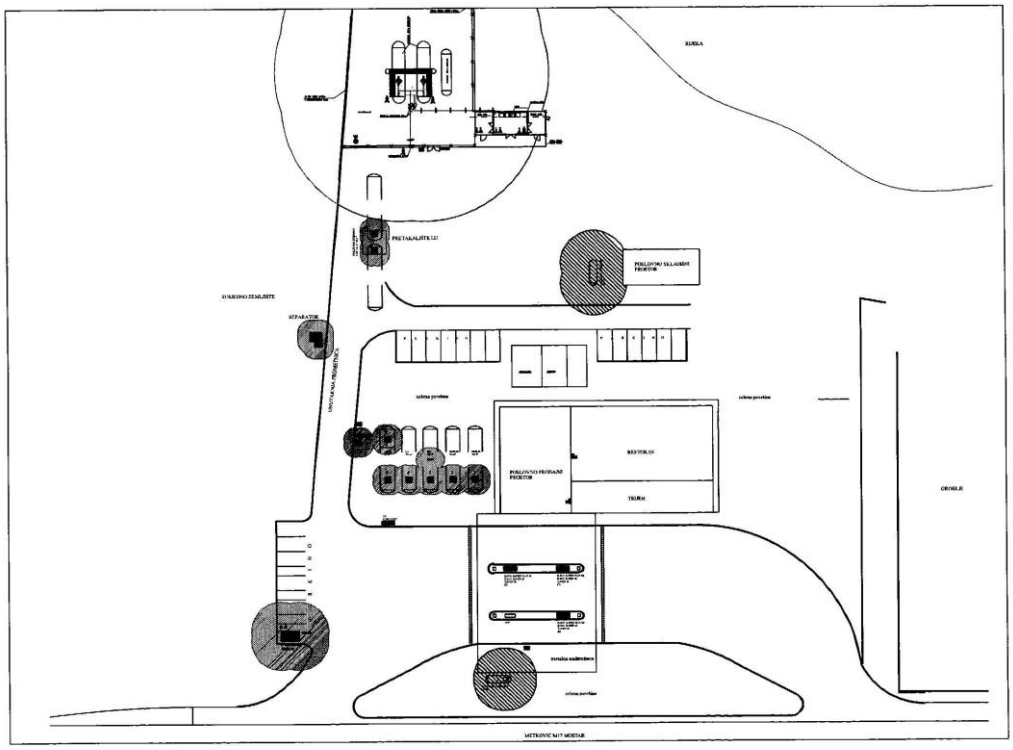

U sklopu objekta nalazi se BC

- poslovno prodajni prostor sa restoranom
- montažna čelična nadstrešnica
- spremnici i agregati za pretakanje i istakanje goriva sa pripadajućim instalacijama
- uređaj UVZ
- separator
- podzemni spremnik i agregat za pretakanje UNP-a sa pripadajućim instalacijama, za opskrbu motornih vozila
- autopraonica - samoposluživanje

Prometnica na ovom dijelu parcele je betonirana i orubljena betonskim rubnjacima, dok su pločnici prekriveni betonskim pločama.

Od komunalnih instalacija postojeći objekt posjeduje:

- telefonski priključak,
- vodovodni priključak
- priključak električne energije

Priključak na gradsku kanalizaciju ne postoji, te je isti riješen pomoću septičke jame i upojnog bunara.

Benzinska crpka je namijenjena za opskrbu motornih vozila gorivom.
Ulazi i izlazi riješeni su pod adekvatnim kutom, koji su na točkama priključaka zaobljeni radijusima koji omogućavaju ulaz i izlaz najdužim lakim a i poluteretnim vozilima.

Prometni znakovi na benzinskoj crpki treba da blagovremeno upozore i obavijeste učesnike u prometu o svim promjenama na koje nailaze. Znakovi treba da su izvedeni od visoko kvalitetne reflektirajuće folije, te da su otporni na mehaničke udare i korozivna nagrizanja.

Pošto se na benzinskoj crpki radi o zapaljivim tekućinama to su određene zone opasnosti sukladno Pravilniku o izgradnji postrojenja za zapaljive tekućine i o uskladištenju i pretakanju zapaljivih tekućina. Na posebnom dispozicionom nacrtu prikazane su zone opasnosti od eksplozivnih smješa a u skladu sa Propisima za protueksplozijsku zaštitu i standardom JUS N.S8.007. Ove zone definiraju izvedbu elektro opreme u odgovarajućim zonama

c .1.1. Agregati za istakanje goriva

Za potrebe snabdijevanja motornih vozila gorivom predviđena su tri agregata za istakanje goriva, proizvođača Scheidt&Bachmann – Tubs Zagreb.
Agregati za istakanje goriva su postavljani na betonskom postolju uzdignutom iznad razine puta najmanje 14 cm.
Mjerni uređaj za istakanje goriva mora imati ventil za automatsko zatvaranje u svim položajima pipca kad je on van uporabe. Pipac agregata za istakanje mora biti izveden tako da bude osiguran od prepunjavanja i da je onemogućeno njegovo ispadanje pri automatskom zatvaranju prilikom punjenja pogonskog spremnika vozila.

c.1.2. Ukopani spremnici za gorivo sa odzračnim ventilima

U sklopu benzinske crpke nalazi se 6 spremnika za gorivo, od čega je jedan spremnik dvodjelni:
Spremnik S1 kapaciteta 50 m^3 za gorivo BMB 95
Spremnik S2 kapaciteta 50 m^3 za gorivo BMB 98
Spremnik S3 kapaciteta 50 m^3 za gorivo ED
Spremnik S4 kapaciteta 50 m^3 za gorivo D 2
Spremnik S5, S6 kapaciteta 50 m^3 (35 m^3 za gorivo MB 98 + 15 m^3 za gorivo ED)

Spremnici su izrađeni kao dvoslojni, prema DIN 6608, ležeće izvedbe, smješteni na temeljne AB stope.
Punjenje spremnika predviđeno je preko priključaka instaliranih u oknu za centralno istakanje.
Metalna ulazna okna kao i okno za centralno istakanje moraju imati poklopac koji se zaključava. Poklopac treba biti oličen odgovarajućom bojom i sa oznakom vrste medija.
Vodovi za ozračivanje spremnika se vode od svakog spremnika do zajedničkog sklopa koji se postavlja iznad kote terena na čijem se kraju nalaze ozračni ventili.Vod ozraka je potrebno izraditi na visini od cca 4 m iznad kote terena.
Za EKO pretakanje iz autocisterni predviđen je priključak na odušnim vodovima u oknu spremnika. Prilikom dopunjavanja spremnika potrebno je autocistrenu spojiti sa ovim priključcima.

c.1.3. Separator zauljenih voda

Za odvodnju vode sa zauljenih površina i autopraonice instaliran je izdvajač - separator koji je izveden kao vodonepropustan.

<u>c.1.4. Instalacije</u>

Obzirom na namjenu objekta i sadržaj u njemu, bit će predviđene slijedeće instalacije:
1.3.1. Cjevovodi za zapaljive tekućine od spremnika goriva do agregata za istakanje,
1.3.2. Elektro energetske instalacije,
1.3.3. Instalacija EOP-a
1.3.4. Gromobranske instalacije i uzemljenje,

1.3.5. Telefonska instalacija sa priključkom na PTT mrežu, protuprovala, video nadzor i razglas
1.3.6. Vodovod i kanalizacija sa separatorom zauljenih voda

Kanalizacija iz WC – a crpke i restorana ide u zatvorenu septičku jamu dok oborinska voda sa zauljenih površina i autopraone ide preko sepatatora u upojni binar odnosno preliv koji odvodi vodu u Neretvu.

c.1.5. UREĐAJ ZA OPSKRBU PRIJEVOZNIH SREDSTAVA UNP-om

Za potrebe opskrbe vozila UNP-om na benzinskoj crpki «ČULE PROMET» u Ortiješu instaliran je podzemni spremnik UNP-a kapaciteta 6400 l.

Za punjenje vozila UNP-om predviđen je jedan agregat za istakanje UNP-a.

Lokacija spremnika i agregata za istakanje UNP-a prikazana je u crtanom prilogu elaborata.

Za istakanje UNP-a na benzinskoj postaji smiju se koristiti samo agregati, odnosno dobavne, transportne i mjerne jedinice i drugi električni uređaji i instalacije za koje proizvođač posjeduje isprave i certifikate ovlašten ustanove, koji se odnose na protueksplozijsku zaštitu.

Električne instalacije i uređaji na postaji moraju odgovarati propisanim uvjetima za zonu opasnosti u koju su ugrađeni, a električna instalacija mora biti projektirana i izvedena da osigura zaštitu od preopterećenja, kratkog spoja i zemljospoja koja odgovara za primjenjeni sustav mreže i uzemljenja sukladno uvjetima gradnje, a koje treba odobriti ovlaštena ustanova.

Samoposluživanje kod opskrbe spremnika vozila UNP-om je dozvoljeno samo na automatima za istakanje na kojima postoji priključak za spojku koji omogućuju istakanje tek kad se postigne čvrst i nepropustan spoj sa spremnikom vozila.

U cjevovodu između spremnika za skladištenje UNP-a i agregata postoji ventil koji se zatvara čim se crpni uređaj isključi ili se prekine dovod struje.
Ispred cijevi za istakanje UNP-a mora postojati i sigurnosni ventil (protulomni ventil), koji se samostalno zatvara kod pucanja savitljive cijevi

Na uređajima i cjevovodima za opskrbu vozila UNP-om mora postojati odgovarajući uređaj koji kod najveće snage crpljenja sprječava prekoračenje dozvoljenog pogonskog tlaka, a da se pogonski plin ne odvodi u atmosferu.

Savitljiva cijev za punjenje UNP-a u kojima može nastati nedozvoljeni tlak, mora biti osigurana od prekoračenja tlaka odgovarajućim uređajem.

Ventil za istakanje UNP-a mora biti izveden tako da se samo kod ispravnog priključenja na spremnik vozila oslobađa protok plina.

Ventil za istakanje UNP-a mora se automatski zatvoriti ako ispadne iz ležišta za punjenje spremnika vozila.

Ventil za istakanje UNP-a mora biti ispitan od strane ovlaštene ustanove o čemu mora postojati odgovarajuća isprava.

Cijevi za istakanje UNP-a moraju biti savitljive, trajno otporne na savijanje, kemijski otporne na naftne derivate te ispitane na vlačno opterećenje, na elektroprovodljivost, te na nepropusnost.

U cijevi za istakanje ili ispred cijevi za istakanje UNP-a ugrađuje se prekidna spojka, koja nakon prekoračenja dopuštenog vlačnog opterećenja cijevi za istakanje obostrano sprječava izlaženje plina.
Za potrebe opskrbe plinskih trošila u restoranu i potrebe kotlovnice koji su u sastavu benzinske crpke, instaliran je nadzemni spremnik UNP-a kapaciteta 4850 l.

c.1.6. Nadstrešnica za prodaju UNP-a u bocama od po 10 kg

Prodaja UNP-a u objektu nadstrešnice će se obavljati, ako su ispunjeni slijedeći uvjeti:
Prema Pravilniku o skladištenju boca sa UNP pod nadstrešnicom, skladištenje se može obavljati ako su ispunjeni slijedeći uvjeti:

- pod nadstrešnice mora biti izveden izvan drugih prometnih površina postaje i isti može biti od nepropusnog asfalta, betona ili terac popločenja ili od teraca od sintetskog materijala,

- čelična konstrukcija nadstrešnice i metalna ograda kojom je onemogućen pristup neovlaštenim osobama mora biti uzemljen na zajedničko uzemljenje postaje,

- prema Pravilniku o skladištenju boca sa UNP, unutar metalne ograde mogu se skladištiti boce tako da ukupna količina UNP-a ne prelazi 2000 kg.

- boce se mogu slagati najviše u 2 reda u visini, a prostori za pune i prazne boce moraju biti razdvojeni i vidno obilježeni,

- Nadstrešnica za prodaju UNP-a mora biti udaljena:
a) najmanje 5 m od:

objekta za boravak uposlenih radnika,
šahtova spremnika za gorivo
odzračnog ventila
mjernih uređaja za istakanje
susjednog zemljišta

b) najmanje 15 m od prometnica za javni promet

Navedene udaljenosti mogu se smanjiti postavljanjem paralelnih punih zidova vatrootpornsti F 90 sukladno HRN DIN 4102, prema građevini, dijelu građevine i prostoru postaje.
Visina i širina zida mora nadilaziti najvišu odnosno krajnje postavljenu bocu za najmanje 1 m. Zid može biti sastavni dio građevine ili dijela građevine, a njegova visina ne može biti manja od 2 m.

Uz nadstrešnicu za skladištenje UNP-a trebaju se postaviti dva vatrogasna aparata od po 6 kg sredstva za gašenje požara.za klasu A, B, C

Pretakalište UNP-a će se koristiti za opskrbu potrošača, a smješteno je u sklopu PJ Ortiješ Moplina u Ortiješu.

Pretakalište je posebno opremljeno mjesto sa uređajima trajno postavljenim za priključivanje transportnih cisterni, radi pretakanja UNP-a.
Ukapljeni naftni plin dovozi se autocisternama koje su opremljene potrebnom mjernom i sigurnosnom opremom. Priključenje cisterni na instalaciju pretakališta vrši se pomoću savitljivih cijevi specijalne izvedbe. Da bi pretakalište sigurno radilo mora biti opremljeno minimalno slijedećom opremom:

- plinskom slavinom (zapornik)
- ventilom protiv prekoračenja protoka
- sigurnosnim ventilom
- pokazivačem smjera protoka
- manometrom
- odušnim ventilom
- priključnim savitljivim cijevima
- električnim instalacijama pretakališta
- vatrogasnom opremom pretakališta

Zaštitna zona pretakališta je pojas širine najmanje 7,5 m, mjereno od gabarita priključnih cisterni.
U zaštitnoj zoni pretakališta ne smije se nalaziti oprema niti materijal koji mogu biti izvor paljenja.

Opis instalacije

Postavljena su dva nadzemna spremnika plina kapaciteta po 80m^3. Spremnici su smješteni na parceli benzinske crpke, u skladu sa lokacijskom dozvolom. Za dopremanje UNP-a iz auto cisterne do spremnika i iz spremnika do punionice malih boca koristit će se pumpa za pretakanje.
Za punjenje spremnika UNP-a predviđeno je pretakalište na posebnom odvojku od ostalih prometnih površina benzinske crpke.

Prema tome, instalacija UNP-a na benzinskoj crpki sastoji se od:

- skladišnog prostora kapacitete 2x 80 + 60 m^3, izvedenog kao nadzemni spremnici, fiksno postavljeni na betonske temelje. Spremnici će se puniti na licu mjesta, pumpom, smještenom na pretakalištu;
- pretakališta autocisterni UNP-a za punjenje prijenosnih spremnika;
- punionice malih prenosnih boca kapaciteta 100 kg/h koja će biti smještena u zasebnom objektu i njoj pripadajućeg cjevovoda
- sistema cjevovoda tekuće i parne faze plina koji će zadovoljiti tehnološke zahtjeve. Lokacija ovih sadržaja u odnosu na ostale objekte vidljiva je iz situacionog nacrta.

U cjevovodu, između spremnika za skladištenje UNP-a i agregata, mora postojati ventil koji se zatvara čim se crpni uređaj isključi ili se prekine dovod struje.
Na uređajima i cjevovodima mora postojati odgovarajući uređaj (prestrujni ventil) koji kod najveće snage pumpanja sprečava prekoračenje dozvoljenog pogonskog tlaka, a da se pogonski plin ne odvodi u atmosferu.
Savitljiva cijev za punjenje UNP-a, kao i cijevne sekcije UNP-a, koje se mogu zatvoriti, a u kojima može nastati nedozvoljeni tlak, moraju biti osigurane od prekoračenja tlaka odgovarajućim uređajem.

Ispred cijevi za istakanje UNP-a mora osim ventila postojati i sigurnosni ventil (protulomni ventil), koji se samostalno zatvara kod pucanja savitljive cijevi.

c.1.7. Skladištenje UNP-a

Za skladištenje UNP-a za predviđena su tri čelična nadzemna spremnika, kapaciteta po 2x 80 i 60 m^3.

Spremnici UNP-a su oslonjeni na dva oslonca (temelja), od kojih je jedan čvrst, a drugi klizni, kako bi se omogućilo dilitiranje.

Nadzemni spremnik se po pravilu postavlja van građevinskih objekata.
Spremnik je smješten na armiranoj betonskoj podlozi.
Prostor oko spremnika ograđen ogradom visine 200 cm, urađenog od baklava pletiva (topusko pletivo), te osiguran od ulaska neovlaštenim osobama katancem koji se ključa.
Atmosferske padavine moraju se odvoditi tehnološkom kanalizacijom ili moraju slobodno oticati, tako da se spriječi taloženje vode oko temelja spremnika.

Lokacija nadzemnih spremnika prikazana je u crtanom prilogu.

Konstrukcija i izvedba nadzemnih spremnika treba biti odobrena, te mora ispunjavati uvjete odgovarajućih tehničkih normi. Konstrukciju i proizvodnju spremnika za plin kontrolira inspekcija postrojenja pod tlakom.
Nakon montaže na mjesta korištenja Inspekcija izdaje poseban dokument – certifikat, a kasnije se svake tri godine spremnik redovito pregleda i ispituje.

Spremnik treba da sadrži:

- ventil za punjenje
- mjerač razine plina u spremniku
- mjerač najveće razine punjenja
- otvor za ispuštanje taloga
- sigurnosni ventil
- ventil za potrošnju

Spremnik se prvi, i svaki sljedeći put, ispituje po nalogu inspektora postrojenja pod tlakom, hladnim vodenim tlakom. Tlak ispitivanja određen je projektom i obično iznosi 1,5 x projektni tlak, dakle za naše uobičajene uvjete 24,6 bara.
Svake godine, najmanje dva puta, tehnički odgovorne osobe trebaju vizualno pregledati spremnik i pripadajuću opremu i nalaze evidentirati u knjigu „vizualni pregled spremnika za UNP“.

Sigurne udaljenosti spremnika UNP-a:

Udaljenost nadzemnog spremnika UNP-a od značajnih objekata, javnog puta ili puteva unutar postrojenja određena su točkom 2.1.1.8. Pravilnika o izgradnji postrojenja za ukapljeni naftni plin i o uskladištenju i pretakanju ukapljenog naftnog plina (Sl.list br.24/71) i iznosi 20 m za kapacitet spremnika od 60 do 120 m^3.

Udaljenosti iz ove točke propisa mjere se vodoravno u svim pravcima od gabarita nadzemnog spremnika do gabarita objekata i na tom prostoru ne smije se nalaziti bilo kakav izvor paljenja ili električni vodovi. Ovaj prostor mora se čistiti od upaljivog materijala (korova, trave i drugog raslinja).

Punjenje i pražnjenje spremnika

Punjenje spremnika UNP-om, obavlja se putem opreme transportne autocisterne. Da prilikom prvog punjenja spremnika ne bi došlo do stvaranja eksplozivne smjese sa zrakom, neophodno je prije prvog punjenja izvršiti evakuaciju zraka iz spremnika. Ta operacija se može obaviti na više načina kao što su:

- usisavanje zraka i stvaranje vakuma u spremniku,
- utiskivanje inertnih plinova,
- evakuacija zraka UNP-om

Na bazi iskustva, smatra se da je usisavanje zraka i stvaranje vakuma u spremniku najbolji način pripreme spremnika za punjenje UNP-om. Evakuacija zraka tim postupkom, ostvaruje se jednostavnim priključenjem kompresora koji vrši usis zraka iz spremnika. Sa usisavanjem zraka treba ići do 0,8 bara, što odgovara 80% evakuaciji zraka iz spremnika. Ostatak od 20 % zraka, može se evakuirati u toku punjenja UNP-om tako što će se povremeno ispustiti smjesa plina i zraka na priključku plinske faze na spremniku.

Odstranjivanje UNP-a iz spremnika

Prema tehničkim propisima i sigurnosnim mjerama, bilo kakvi radovi na spremnicima, mogući su tek ako je iz njih odstranjen UNP.

Odstranjivanje ostataka plinske faze UNP-a, može se izvesti na nekoliko slijedećih načina:
- inertnim plinom,
- vodenom parom,
- vodom

Ispuštanje plina u atmosferu treba vršiti vrlo pažljivo. Obzirom da i sasvim male količine UNP-a sa zrakom čine eksplozivne smjese, čišćenje je potrebno vršiti i više puta, a prije bilo kakvog rada u spremniku, najbolje je pomoću detektora ispitati unutarnji prostor spremnika.

Sa spremnicima koji su bili duže u upotrebi treba biti vrlo oprezan, jer se kod njih na unutarnjim površinama često nalaze sredstva za odorizaciju i sl. Iz tog razloga najbolje je vršiti čišćenje vodenom parom ponavljajući tu operaciju više puta, a kada se čišćenje vrši vodom, potrebno je vodi dodati neko sredstvo za odmašćivanje kao što je trinatrijum fosfat i dr.

c.1..8. Punionica i skladište punih i praznih boca UNP-a

Uređaji za punjenje UNP-a u boce mogu se smjestiti u građevinski objekt, ako taj objekt ispunjava slijedeće uvjete:
- da je izgrađen od materijala koji osigurava vatrootpornost konstrukcije predviđenu za najmanje šest sati,
- da je krov lagane konstrukcije,
- da je pod od materijala koji ne varniči i uzdignut od okolnog terena najmanje 20 cm, a po mogućnosti do visine 1,10 m radi lakšeg utovara boca u otpremna vozila,
- da se u prostoriji za punjenje može vršiti prirodna cirkulacija zraka. Ako to nije moguće, cirkulacija zraka postiže se uređajima za vještačko ventilaciju koja mora biti u „S“ izvedbi i pod tlakom,

- da se ventilacioni otvori nalaze pri podu i tavanici prostorije za punjenje, a po mogućnosti na najmanje dva suprotna zida,
- da prostorija za punjenje ima najmanje dvoja vrata, postavljena na dva susjedna zida, od kojih jedna moraju imati direktni izlaz iz objekta,
- da se vrata i prozori otvaraju upolje,

Punionica i skladište punih i praznih boca plina nalaze se u zajedničkom objektu, tako da se skladišta nalaze bočno, a punionica u središnjem dijelu objekta.
Konstrukcija objekta je armirano – betonska, sa tračnim temeljima, drvenim krovištem i pokrivačem od lesonit ploča.

Zbog tehnoloških razloga, podovi se izvode kao neiskreći, sa završnim slojem od mase Epocon samoliv SM ili slične. Kote poda skladišta i punionice nalaze se na istoj visini, a 1,2 m iznad prilazne asfaltne ceste radi lakšeg istovara boca.

Prije punjenja boce se moraju vizuelno pregledati iz njih odstraniti teško isparljivi ostaci ili voda.
Neispravne boce ne smiju se puniti, a ako su veće napunjene treba ih na sigurnom mjestu isprazniti, odvojiti od ispravnih i označiti vidljivim natpisom: **„neispravno – ne smije se puniti“.**
U prostoriji za punjenje plina moraju se nalaziti upustva za rukovanje i znaci upozorenja.

Pretakalište LU-a će se koristiti za opskrbu potrošača, a smješteno je u sklopu benzinske crpke u Ortiješu.

Postavljena su dva podzemna spremnika LU kapaciteta po 50 m^3. Spremnici su smješteni na parceli benzinske crpke, u skladu sa lokacijskom dozvolom. Za dopremanje LU iz auto cisterne do spremnika i iz spremnika do transportnih autocisterni koristit će se mjerna linija.
Mjerna linija se sastoji od pumpe, otplinjača sa filterom, volumetrijskog mjerača protoka, set stop ventila i ruke za punjenje LU.

c.2.)Opis osnovnih i pomoćnih tvoriva, ostalih supstanci i energije koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje

Sve sirovine možemo svrstati u dvije grupe:

sirovine u proizvodnji
i sirovine u održavanju.

<u>Sirovine u proizvodnji</u>

Zapaljive tekućine - Nafta i naftni derivati (benzini, LU i dizel goriva)

Zapaljive tekućine ne gore nego samo njihove pare. Ovu tvrdnju možemo dokazati na primjeru:
Ako u posudu sa npr. benzinom stavimo uređaj koji može izazvati iskru i isti aktiviramo, do zapaljenja neće doći jer u benzinu nedostaje kisik, a ako taj isti uređaj izvadimo iz posude i aktiviramo neposredno iznad površine posude doći će do zapaljenja.
Za zapaljive tekućine je veoma bitno znati što je to plamište. Plamište je najniža temperatura na kojoj se iznad površine stvara dovoljna količina pare, koja pomiješana sa kisikom stvara zapaljivu smjesu. Što je plamište niže zapaljive tekućine su opasnije.

Plamište benzina je na oko –20^{0}C, što znači da će se proliveni benzin zapaliti na vanjskoj temperaturi od –20^{0}C, ako se u blizini prolijevana npr. baci opušak.
Zapaljive tekućine mogu pored požara izazvati i eksploziju. Eksplozija nastaje kada su pare zapaljivih tekućina pomiješane sa kisikom u točno određenom omjeru i da u tom momentu dođe do iskre ili otvorene vatre. Pošto mi ne znamo i ne možemo izračunati kada će nastati određeni omjer mi uvijek moramo inati na umu da pored požara može doći i do eksplozije.

Benzin

Benzina ima više vrsta i sa različitim nazivima. Benzin je bezbojan,izrazito laka upaljiva tekućina, smjesa lakih ugljikovodika.

Benzin počinje isparavati na –20^{0}C.Temperaturna klasa je T3, a eksplozivna grupa A. Težina u odnosu na zrak je -4.

Benzin je sljedećih karakteristika:

- točka zapaljivosti - 20 ^{0}C
- temperatura paljenja 220 – 400 ^{0}C
- granice eksplozivnosti vol. 0,6 – 8 %
- temperaturna klasa T3
- eksplozivna grupa A
- težina u odnosu na zrak - 4
- vrelište 35 ^{0}C

Diesel gorivo

Diesel gorivo je viskozna tekućina karakterističnog mirisa, proizvodi se u više gradacija. Diesel gorivo predstavlja smjesu teških ugljikovodika, koji destiliraju na temperaturi od 150 do 370^{0}C. Kod sagorijevanja oslobađaju toplotu od 41.627 kJ/kg. Plamište mu je od 65 do 110^{0}C.Interval paljenja između 0,6 do 6,0% vol. Eksplozivna grupa A, a temperaturna klasa T3.Ima ih više vrsta, a razlikuju se po plamištu, temperaturi paljenja i intervalu paljenja.

Diesel gorivo je sljedećih karakteristika:

- točka zapaljivosti 40 ^{0}C
- temperatura paljenja 220 – 400 ^{0}C
- granice eksplozivnosti vol. 0,6 – 6,5 %
- temperaturna klasa T3
- eksplozivna grupa A
- težina u odnosu na zrak - 7
- vrelište 155 ^{0}C

Zapaljivi plinovi

Ukapljeni naftni plin (UNP) se sastoji od propana i butana. UNP se skladišti u odvojenim prostorijama sa dosta prirodne ventilacije i zaštite od direktnih sučevih zraka. Pod objekta mora biti od materijala koji ne iskri, jer se UNP prilikom propuštanja stvara iznad samog poda jer je skoro dva puta teži od zraka.
UNP može izazvati požar i eksploziju. Ukoliko se plin koji izlazi u slobodan prostor zapali neposredno pri izlazu doći će do požara.

Ukoliko se boca sa plinom zagrije u njoj će porasti pritisak koji može izazvati eksploziju boce, te plin naglo izađe, ako u tom momentu dođe do izvora paljenja plin će izazvati eksploziju.

Ukapljeni naftni plin UNP

Ukapljeni naftni plin je smjesa zasićenih ugljikovodika propana i butana (njegovih izometa), te raznih primjesa, ponajviše propena, butena, etana i etena u različitim omjerima.
Pri normalnim uvjetima je plinovit i teži od zraka, a ukapljuje se pri prilično niskim tlakovima (od 1,7 do 7,5 bar).
Proizvodi se iz nafte i naftnih plinova rafinerijskom preradom ili pri obradi sirovog prirodnog plina. Vrlo je prikladan za prijevoz, skladištenje i primjenu: skladišti se i prevozi u kapljevitom, a koristi u plinovitom stanju.
Najčešće se koristi u kućanstvima, kao gorivo u sustavima grijanja i pripreme potrošne tople vode, te za pripremu hrane. Često se koristi i u gospodarstvu, ugostiteljstvu (gorivo u poljoprivrednim i manjim industrijskim pogonima, u ugostiteljstvu i građevinarstvu), a koristi se i za pogon motornih vozila.

Tekućim plinovima nazivamo one plinove koji se kod relativno niskih tlakova i normalnih temperatura nalaze u tekućem stanju. Pri tom zauzimaju oko 150 do 200 puta manju zapreminu od one koju bi zauzimali u plinovitom stanju. U praksi se tekućim plinom nazivaju plinovi propan, butan i njihove mješavine.
Čisti propan i butan su bezbojni plinovi bez okusa i mirisa. Tehnički, pak tekući plin sadrži intenzivno mirisno sredstvo – odorans, koji signalizira eventualni nekontrolirani izlaz plina. Oba plina su zapaljiva i eksplozivna. Kalorična vrijednost im je vrlo niska, a gustoća 1,5 do 2 puta veća od zraka.

Svojstva	Propan	Butan
Kalorična vrijednost: MJ/m^3	93,60	123,57
Gustoća plina: kg/m^3	2,019	2,703
Relativna gustoća (zrak =1)	1,56	2,09
Granica eksplozivnosti: %	2,1 do 9,5	1,5 do 8,5
Brzina izgaranja: cm/s	32	33

Propan i butan se isporučuju u specijalnim čeličnim bocama, koje se pune da imaju određenu masu, ali ni tlak u boci ne smije biti previsok, od 6 do 10 bara. Boce ne smiju biti napunjene tekućinom do kraja, već na vrhu boce mora postojati takozvani plinski prostor. Ovaj plinski prostor se predviđa stoga da bi se tekući plin mogao rastezati u slučaju zagrijavanja. Ako se boca zagrije iznad 40^0 C pa do 64^0 C, onda će sav plinski prostor u boci zauzeti tekućina. Iznad toga dalji porast temperature samo za 1^0 C, izazvat će porast tlaka u boci za 7-8 bara. Zbog toga postoje Propisi koji zabranjuju zagrijavanje boca preko 40^0 C, dodir sa otvorenim plamenom ili ugrijanim tijelima, te se zahtijeva njihovo sklanjanje od direktnog utjecaja sunčevih zraka ili drugih izvora topline.
Zbog velike gustoće tekući plin je mnogo teži od zraka i zbog toga se ne smije držati u podzemnim prostorijama.

Sirovine u održavanju

Održavanje objekta i opreme na njemu vrše poslovni partneri (specijalizirana poduzeća), tako da i sirovine u ovom procesu ne postoje.

Izvor snabdijevanja vodom

Objekt PJ ORTIJEŠ vodom se snabdijeva iz vlastitog vodo zahvata - bunar, na objektu je nije ugrađen vodomjer za mjerenje potrošnje vode. Ova voda koristi se za potrebe ugostiteljskog objekta, sanitarnog čvora, za zalijevanje zelenih površina, kao i za pranje prometnih površina i vozila.

Ukupna godišnja potrošnja vode se ne mjeri.

Izvor električnom energijom

El. energijom objekt se napaja direktno iz distributivne niskonaponske mreže. Potrošnja se također mjeri preko ugrađenog mjernog uređaja.
El. energija se koristi za rasvjetu, grijanje i hlađenje objekta.
Ukupna godišnja potrošnja el. energije prosječno iznosi cca 150.000 kWh.

Kao rezervna varijanta izvora el. energije koristi se dizel agregat.

c.3.) Opis izvora emisije iz pogona ili postrojenja

Obzirom da se objekt nalazi u uporabi razmatraju se emisije za vrijeme eksploatacije ili akcidenta utjecaj na vode može biti indirektan i direktan.
Posredan utjecaj zagađivanja voda i tla teškim metalima i ostalim zagađivačima iz ispušnih plinova. Riješen je prilikom same izgradnje gdje se pri izvođenju posebna pažnja posvetila donjim slojevima partera kako bi se osigurala vodo nepropusnost i sve oborinske vode se sustavom odvodnje preko separatora odvode u upojni bunar.

Potencijalni izvori zagađenja mogu biti i: curenje goriva i maziva iz vozila, habanje gornjeg sloja partera, habanje kotača vozila, uporaba sredstava za zaštitu kolovoza u zimskim razdobljima.

Cestovni promet ima veliko učešće u zagađivanju zraka putom produkata izgaranja goriva prilikom rada motora sa unutarnjim sagorijevanjem. Stupanj zagađenja ovisi o intenzitetu vozila, njihovoj tehnološkoj razini, starosti te kvaliteti goriva.

S obzirom na mali broj vozila na parteru pogona svi ovi izvori su zanemarivo mali.

c.4.)Opis stanja lokaliteta pogona ili postrojenja

Uvidom u dokumentaciju i obilaskom terena utvrđeno su slijedeće činjenice:

Objekt je uporabi i redovno održavan. Sve izvedene instalacije su u funkciji i omogućuju da objekt u eksploataciji ne pravi štetan utjecaj na okoliš.

autoSpa
Place for relax

autoSpa
samouslužna autopraonica
TRUCK WASH

ALBA

c.5.) Opis prirode i količine predviđenih emisija iz pogona ili postrojenja u okoliš (zrak, vodu, tlo) kao i identifikacija značajnih utjecaja na okoliš

c.5.1.Utjecaji na biološki/ekološki sistem

Područje obuhvata objekta ne karakterizira prisustvo značajnih, zaštićenih ili eventualno ugroženih biljnih i životinjskih vrsta, kao ni njihovih staništa. Shodno tome ne očekuje se značajan ili mjerljiv utjecaj na biljni i životinjski svijet okruženja u cjelini, bilo u fazi korištenja i redovitog održavanja objekta.

Treba biti fokusiran i na slučajeve akcidentnih situacija, u toku faze upotrebe, praćenih pojavom naglog lokaliziranog prosipanja većih količina goriva, maziva, rashladnih sredstava motora vozila ili bilo kakvih opasnih tečnosti koje će biti prevožene, kao i prilikom redovnog zimskog održavanja upotrebom soli, u slučaju neadekvatnog

c.5.2.Utjecaji na stanovništvo i promet

Predmetni objekt značajno ne utiče na promet i okolno stanovništvo

c.5.3.Utjecaji na zrak

Što se tiče utjecaja na zrak, njih pratimo dvojako. Kao zagađenja uzrokovana bukom i kao zagađenja uslijed otpadnih plinova i prašine.

Buka je jedan od značajnih izvora utjecaja na okoliš posebno na stanovništvo. Zvučni tlakovi koji utiču na ljudsko uho obuhvaćaju veoma veliku oblast pa se zbog toga da bi se dobile jednostavne brojne vrijednosti daje se zvučni tlak u logaritamskom odnosu prema referentnom tlaku.

$p_0 = 2\cdot 10^{-4}$ μ bar (prag čujnosti) i fizički definira kao: $Lp = 10 \log (p/p_0)^2 = 20 \log (p/ p_0)$

Razina zvučnog tlaka je fizička veličina bez dimenzija. Razina čujnosti se nalazi prema tome od praga čujnosti Lp = 0, do granice bola od Lp = 120 dB(A). Pojedini šumovi fiziološki mogu imati relativno veći ometajući utjecaj od drugih. Da bi se izbjegle poteškoće pri ocjeni štetnog djelovanja buke, izrađene su krive istog utjecaja, pri čemu je uzet u obzir sastav frekvencije šuma, koja na osnovu preporuke ISO sadrži tzv. NR-krive (Noise Rating). Mjerenje buke se vrši prema *Zakonu o zaštiti od buke* ("Službeni list FBiH broj 110/12“).

Zona	Namjena područja	Najviše dozvoljene razine vanjske buke dB(A)			
		Ekvivalentna razina		Vršne razine	
		dan	noć	L_{10}	L_1
I	Bolničko,liječilišno	45	40	55	60
II	Turističko,rekreacijsko, oporavilišno	50	40	60	65
III	Čisto stambene, javne i zelene površine	55	45	65	70
IV	Trgovačko,poslovno-stambeno i stambeno uz prometne koridore, skladišta bez teškog transporta	60	50	70	75
V	Poslovno,upravno,trgovačko, zanatsko, servisno	65	60	75	80
VI	Industrijsko, skladišno, servisno i prometno područje bez stanova	70	70	80	85

Tablica C.5.1. Najviše dozvoljene razine vanjske buke

Kada promatramo zagađenje zraka uzrokovano motornim vozilima na parkingu može s konstatirati da je ono znatno manje od onog na okolnim prometnicama.
S obzirom na mali prometa na pogonu, zagađenje zraka uslijed prometa je zanemarivo.

Pored ovoga treba imati na um i mogući utjecaj na zrak uslijed proizvodnje. Obzirom da se radi o zatvorenom postupku i tehnološki postupak u redovnoj uporabi ne bi trebao prouzrokovati zagađenja zraka od UNP-om.

c.5.4.Utjecaji na tlo i uporabu zemljišta

Negativni utjecaji uslijed curenja, kapanja ili prosipanja goriva, maziva i drugih tečnosti u tijeku eksploatacije je neznatan jer se prilikom izgradnje vodilo računa o zaštiti tla..

c.5.5.Utjecaji na vodotoke

Zbog toga što se može pojaviti povremeno kapanje, curenje ili prosipanje maziva, goriva, rashladnog sredstva iz motora i mehanizacije vozila sve manipulativne površine se asfaltiraju ili betoniraju i s njih se vode odvode preko separatora u upojni bunar ili okolno tlo

c.5.6.Utjecaji na estetske karakteristike područja

Prilikom projektiranja odnosno izgradnje objekta vodilo se računa o prirodnoj konfiguraciji terena tako da izgrađeni objekt nema značajni utjecaji na estetske karakteristike promatranog područja.

C.5.7.Utjecaji na objekte kulturno-historijskog naslijeđa

U blizini kompleksa ne nalaze se objekti kulturno-historijskog naslijeđa tako da predmetni objekt nema utjecaja na iste.

C.6.Opis predloženih mjera, tehnologija i tehnika za sprječavanje ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja

C.6.1. Mjere smanjenja utjecaja na biološki/ekološki sistem

Mjere koje se moraju sprovesti u cilju smanjenja ili potpunog sprječavanja utjecaja na biološki sistem obuhvaćaju mjere u toku izgradnje objekta i njegove upotrebe.
Kako bi se spriječio negativan utjecaj iz proizvodnog procesa oprema se redovno održava.

C.6.2. Mjere smanjenja utjecaja na stanovništvo

Mjere koje se moraju sprovesti u cilju smanjenja utjecaja na stanovništvo obuhvaćaju mjere u toku izgradnje objekta i njegove upotrebe.

Mjere u toku upotrebe:

U toku uporabe značajnu buku mogu proizvoditi dostavna vozila. Zbog malog prometa nije za očekivati povišenje razine buke uslijed rada ovog pogona znatno je veća buka sa prometnice M17

C.6.3. Mjere smanjenja utjecaja na kvalitetu zraka

Mjere koje se moraju sprovesti u cilju smanjenja utjecaja na kvalitetu zraka obuhvaćaju mjere u toku izgradnje objekta i njegove upotrebe.

Mjere u toku upotrebe:

Obzirom da se radi o malom prometu i zatvorenom tehnološkom postupku utjecaj kompletnog objekta na kvalitetu zraka je neznatan.

- Nakon provedenog monitoringa u toku proizvodnje u koliko se ukaže potreba definirati dodatne mjere.

C.6.4. Mjere smanjenja utjecaja na vodotoke i tlo

Mjere koje se moraju sprovesti u cilju smanjenja utjecaja na vodotoke i tlo obuhvaćaju mjere u toku izgradnje objekta i njegove upotrebe.

Mjere u toku upotrebe:

Zbog eventualno lošeg utjecaja na tlo sve vode oborinske i one što služe za pranje pogona odvode se u ukolni teren- upojni bunar preko separatora.

-postavljeni su kontejnere za komunalni i opasni otpad i kontrolirati njihovo odvoženje,
- vodi se računa da se ne odlaže na tlo i kontrolirati njihovo odvoženje.
- redovno se čistiti separator.

C.6.5. Mjere smanjenja utjecaja na estetsku vrijednost prostora

Mjere koje se moraju sprovesti u cilju smanjenja utjecaja na estetsku vrijednost prostora obuhvaćaju mjere u toku izgradnje objekta i njegove upotrebe.

Mjere u toku upotrebe:

Na objektu se ne rade nikakve preinake bez odobrenja nadležnog gradskog ureda.

C.6.6. Generalne mjere smanjenja utjecaja na okoliš

Generalne mjere koje trebaju biti uzete u obzir, nevezano za područje koje je pod utjecajem emisija, a rangirane prema tipovima posla u toku projektiranja, izgradnje i uporabe prometnice predstavljene su narednom tabelom:

Faza	Utjecaj	Mjere ublažavanja	Napomena
Uporaba i održavanje pogona	**Korištenje**		
	Eventualno prosipanje goriva i maziva	Uspostavljanje zaštitnih mjera, pravilno rukovanje i skladištenje maziva, ograničenje brzine vozila, adekvatan sustav odvodnje	
	Buka,prašina,ispušni plinovi	Izgradnja zelenih ograda	
	Mogući utjecaji na biljke i životinje	Neznatan	
	Održavanje		
	Buka	Ograničavanje rada na uobičajene sate (7 – 20 sati); ukoliko je moguće korištenje opreme sa prigušivanjem buke	
	Moguće zagađenje tla, zraka, vode – emisije prašine, ispušni plinovi, prosipanje goriva i maziva	Pravilno rukovanje pomoćnim materijalima, gorivom i mazivima, kao i solju u toku zimskih mjeseci	

C.7.Opis mjere za sprječavanje produkcije i za povrat korisnog materijala iz otpada koji proizvodi postrojenje

Nastajanje otpada treba svesti na najmanju moguću mjeru a nastale količine zbrinjavati na adekvatan način tako da se ne stvara dodatno opterećenje okoliša. Operator je sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša (SN F BiH broj 33/03) izradio **Plan upravljanja otpadom** koji je dio ovog Elaborata a tamo je i prikazan detaljan opis mjera za sprječavanje proizvodnje otpada koje uzrokuje zahvat.

Planom upravljanja otpadom planirane su mjere koje se odnose na smanjivanje količina otpada koji se odlaže i to u određenim vremenskim rokovima. Kako bi se umanjile količine otpada za vrijeme trajanja radova potrebno je uraditi slijedeće:

1. Prostor je uređen tako da se smještaj i kretanje vozila i mehanizacije odvija strogo u funkciji same lokacije.
2. U slučaju nenamjernog istjecanja tečnosti kontaminirano tlo će trebati ili očistiti ili skloniti na odgovarajuću lokaciju sa koje će se pokupiti i odvesti u dalji proces. Takav otpad će preuzeti ovlašteno poduzeće za odvoz opasnog otpada.
3. Zabraniti prosipanje tečnog otpada na tlo kao i nekontrolirano odlaganje kemijskih sredstava koja se namjeravaju koristiti za vrijeme eksploatacije objekta iz razloga smanjenja količine zaprljane zemlje.
4. Razvrstati otpad na mjestu nastanka.
5. Napraviti instrukcije za postupanje sa pojedinim vrstama otpada.
6. Instrukcije za postupanje sa otpadom staviti na vidljiva mjesta.
7. Odrediti posebnu lokaciju za privremeno odlaganje opasnog otpada (zauljene krpe, boce, kanisteri, burad, itd).
8. Predvidjeti postupke zbrinjavanja svih vrsta otpada na prihvatljiv način sa stajališta zaštite okoliša i sukladno važećim propisima.
9. Potpisati ugovor sa ovlaštenim poduzećem za preuzimanje i tretman opasnog otpada

Zbog ekonomičnosti i postojanja slične proizvodnje u susjedstvu ugovore o odvozu otpada investitor će sklopiti sa istim poduzećima.

C.8.Opis ostalih mjera radi usklađivanja sa osnovnim obvezama operatera posebno mjera nakon zatvaranja postrojenja

Pored mjera spomenutih i prethodnim poglavljima operator poduzima i druge odgovarajuće preventivne mjere kojima će se: umanjiti zagađenje, efikasnije koristiti energetske i prirodne resurse, spriječiti moguće nesreće i ograničiti njihove posljedice te nakon prestanka rada lokaciju dovesti u zadovoljavajuće stanje kako bi se izbjegla bilo kakva zagađenja.

Mjere za smanjenje potrošnje vode i energije

Operativnim planom za redovito i izvanredno održavanje predmetnog pogona predvidjeti potrošnju vode i energije za isto, obzirom da sama po sebi predmetni pogon prilikom eksploatacije neće zahtijevati uporabu velikih količina vode i energije.

Mjere u slučaju akcidentnih situacija

Za slučaj akcidentnih situacija potrebno je uspostaviti odgovarajuće procedure za postupanje u ovim situacijama. U slučaju akcidentnog događaja - nenamjernog i neočekivanog događaja koji se

može desiti (prosipanje/istjecanje, zapaljenje ili eksplozija kemikalija, isticanje plina iz boca pod tlakom i sl.) mora se ovisno od vrste i obujma utjecaja na okoliš postupiti na slijedeći način:

-Kako je navedeno u Izvješće o stanju sigurnosti koje se nalazi u prilogu

-u slučaju prosipanja ili istjecanja kemikalija, zavisno o tomu o kakvoj se kemikaliji radi, potrebno je istu razrijediti, neutralizirati odnosno apsorbirati

Navedene aktivnosti i poslove čišćenja mora obaviti stručna osoba uz uporabu propisanih zaštitnih sredstava.

Mjere nakon prestanka korištenja pogona

U slučaju prestanka korištenja pogona ovisno o budućoj namjeni prostora, idejnim rješenjem predvidjeti izradu dokumentacije za zaštitu okoliša prije novog zahvata.

Predvidjeti postupke zbrinjavanja svih vrsta otpada na prihvatljiv način sa stajališta zaštite okoliša i sukladno važećim propisima.

C.9.Opis mjera planiranih za monitoring emisija unutar područja i/ili njihov utjecaj

C.9.1. Monitoring kvalitete bioloških/ekoloških sistema

Nije planirana ova vrsta monitoringa s obzirom na malu vjerojatnoću utjecaja.

C.9.2. Monitoring kvaliteta zraka - mjere u toku izgradnje

Mjere u toku uporabe

1. Monitoring buke: Zbog izrazito malog prometa nije potrebno vršiti monitoring buke na ovoj dionici.

2. Monitoring emisija prašine: Zbog izrazito malog prometa nije potrebno vršiti monitoring emisija prašine na objektu

3. Monitoring emisije plinova : Zbog izrazito malog prometa i vrste tehnološkog postupka nije potrebno vršiti monitoring emisije plinova na ovoj dionici.

C.9.3. Monitoring kvaliteta voda

Monitoring u fazama izgradnje i upotrebe:

S obzirom na specifičnost uvjeta ne predviđa se monitoring okolnih vodotoka odnosno rijeke Neretve. U zakonskom roku vršiti monitoring oborinske vode iza separatora u skladu s uvjetima iz Vodne dozvole.

C.9.4 Monitoring kvaliteta tla

S obzirom na vrlo mali promet i vrstu tehnološkog postupka nije potrebno vršiti monitoring tla.

C.9.5. Generalne monitoring mjere

Generalne monitoring mjere i siže navedenih mjera koje trebaju biti provedene, nevezano za područje koje je pod utjecajem emisija, a rangirane prema tipovima posla u toku upotrebe objekta svode se na slijedeće:
U zakonskom roku vršiti monitoring oborinske vode iza separatora u skladu s uvjetima iz Vodne dozvole.

C.10.Opis predviđenih alternativnih rješenja

Pošto se radi o uobičajenom sadržaju uz prometnicu M 17 uz koju izgrađeno više objekata sličnog sadržaja nisu predviđena alternativna rješenja jer se radi samo o rješenju koje u odnosu na okolne objekte ispunjava sve propisane uvjete

d)Netehnički rezime

U Elaboratu zaštite okoliša za poslovni objekt s namjenom za za skladištenje i pretakanje i prodaju nafte i naftnih derivata ,skladištenje pretakanje i punjene boca sa UNP-om i prodaja UNP-a, lociran u Ortiješu u sklopu PJ Ortiješ Moplin „ČULE PROMET“ u neposrednoj blizini prometnice Mostar – Sarajevo predstavljen je opis kompletnog objekta

Postojeći objekt je bitan je čimbenik za razvoj dijela grada: zapošljava lokalno stanovništvo i povećava turističku ponudu regije .

Svaki zahvat na zemljištu sam po sebi može proizvesti negativan utjecaj na ekosustave.
Obzirom da se radi o malom zahvatu na tlu i da se radi o zatvorenom tehnološkom postupku negativni utjecaji na okoliš fazi eksploatacije svedeni su na minimum.

Međutim, većina mogućih negativnih utjecaja u fazi korištenja, su malog intenziteta, trenutnog i lokalnog karaktera. Kako bi se negativni utjecaji umanjili i ublažili, predložene su mjere, koje između ostalog, podrazumijevaju izgradnju instalacije adekvatnog sustava odvodnje, osiguravanje pravilnog rukovanja mazivom i gorivom itd. Dosljednom primjenom predloženih mjera, kao i uvođenjem odgovarajućeg monitoringa, svi negativni utjecaji mogu se spriječiti ili značajno umanjiti.
Na osnovu iznesenih podataka može se zaključiti da višestruki pozitivni efekti implementacije navedenih projekata uvelike premašuju razmotrene moguće negativne utjecaje.

Planirani zahvat pozitivno će se odraziti i na gospodarski i na demografski razvitak općine Mostar.

Konačni zaključak je da uz poduzimanje svih propisanih mjera s ciljem zaštite okoliša pri ovim zahvatima neće biti značajnijih negativnih utjecaja na promatrani okoliš.

Prilozi